

فرهنگ رستنی‌های ایران

اطلس گلها و گیاهان (رستنی‌های) زینتی

پاره ششم

M-N-O-P

جند هفتم

تألیف:

دکتر هادی کریمی

علم کشاورزی ایران

۱۳۹۳

پیشگفتار

قومی متفکرند اندر ره دین
قومی به گمان فتاده در راه یقین
ناگاه منادی برآید ز کمین
کای بی‌خبران راه نه آن است و نه این

خیام

در این مجلد به گیاهان بومی، وارد شده یا غیربومی اشاره شده است و برای آن است که رستنی مورد نظر برگزیده باشد انتخاب گردد.

- هر گیاه دارای لهجه و گویش‌های انگلیسی و فارسی زیاد است ولی یکی انتخاب شده است.
- کلیه جنس‌های گونه‌ها تفاوت دارند و من یک گونه یا کولپتاز را انتخاب نموده‌ام.
- زمانی بر آن شد که به زبان ترویجی مطالبی درباره گیاهان زینتی بنویسم.
- ابتدا تشخیص دادم که برای اطلاع عموم ابتدا از جنس یا گونه‌های گیاه شرحی کلی نوشته شود و سپس شرح مختصری از گونه مورد نظر یا از کولتیوار گونه زینتی مورد نظر مطالب بطور خیلی خلاصه و ترویجی شود.
- منظور از چه گیاهی کجا آن است که در مکان سریع به محل رویش، آب و هوا، خاک، آب، درجه حرارت، یکساله یا چندساله بودن، آلودگی هوا، محل انتخابی کشت، عرض و طول گیاه، شایستگی برای فضاهای سبز مخفف، جایگزیننده یا همیشه سبز، نحوه ازدیاد و بالاخره رنگ گل‌ها و غیره را در چند سطر بیامورند.
- توجه باید داشت که بعضی از گیاهان هم زینتی، هم درویی و هم روز شناخته می‌شوند و در این مجموعه فقط شرح جنس یا گونه کولتیوارهای زینتی، گیاهانی را به اطلاع علاقمندان با عکس داده شده است.
- در شرح هر گیاه ابتدا شرح مختصری در مورد کلی آن جنس و سپس در مورد گونه مربوطه و بعد از آن در مورد کولتیوار زینتی مربوط به آن گونه قلم رفته است.
- برای کسب اسامی یا لهجه‌ها یا گویش‌های فارسی و حتی انگلیسی رستنی‌های شرح داده شده می‌توان بر فرهنگ رستنی‌های ۵ زبانه ایران جلد اول مراجعه کرد.
- جنس هر کدام از گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده دارای گونه‌های زینتی یا کولتیوار یا واریته‌های مختلف دیگری می‌باشد که اهمیت آنها کمتر از گونه‌های شرح داده شده نیست.
- شرح جملات هر گیاه خیلی ساده و ترویجی نوشته و بیان شده است.

- در این مجموعه سعی شده نام مناسبی از مجموعه گویش‌های فارسی برای گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده انتخاب گردد.
- بعد از جنس در بعضی مواقع spp. گذاشته شده است که دال بر چندین گونه از جنس ذکر شده را می‌دهد و در صورتی که sp. باشد یک تک گونه را می‌رساند.
- گویش‌های فارسی بکار رفته در مورد گیاهان مختلف زینتی پیشنهادی متناسب با لهجه-های متداول کشور است که در فرهنگ رستنی‌های ایران جلد اول منعکس شده است.
- جنس بیشتر گیاهان زینتی نام فارسی ندارند، لذا درصدد برآمدیم که نام‌های انگلیسی آنها را حتی المقدور منعکس نماییم تا شاید بتوان روز و روزگاری از آنها استفاده نمود.
- بعضی گونه‌های گیاهی که جلو آنها خالی می‌باشد گرچه اسم علمی آنها در بین گل‌کارها و گل فروشان متداول است ولی اینجانب نام آنها را منعکس نکردم.
- هر جنس گیاه منتهی دارای واریانت یا کولتیوارها و دورگ گیری‌های متعددی است که جهت جلوگیری از نام‌زدن نام و شرح آنها امتناع یا خودداری گردیده است.
- هرس و آبیاری در مرقع رشد گیاهان به منظور فرم دادن گیاهان لازم است.
- f معنی فرم است.
- هرس در هر گیاهی می‌توان انجام داد تا گیاه پر پشت بدست آورد و شاخه دهی آن زیاد گردد.
- آبیاری در گلدان به اندازه کافی در فصل رشد با داده شود.
- اسامی انگلیسی یا به جنس یا به گونه تعلق دارد.
- یک نمونه از چندین نمونه گیاه یا کولتیوار شرح داده شده از بقیه ذکر نشده است.

هادی کریمی

بهار ۱۳۹۲

۸۸۳۵۰۲۹۲